

Schatzoeken in het buitenland

Kleine uitgeverijen brengen de juweeltjes die de grote over het hoofd zien

Auteur: Marloes de Moor

PUBLIEKSMEDIA

VOEG TOE AAN MIJN KENNISBANK

Nederlanders lezen veel vertaalde literatuur. Boeken uit de VS, Engeland, Duitsland, Frankrijk, Italië en de Scandinavische landen worden snel na het verschijnen in de eigen taal in ons land in vertaling uitgebracht (en soms zelf als eerste hier). Veelal gaat dat om bestsellers van internationaal bekende auteurs. Daarnaast is er echter nog veel meer moois te vinden. Een aantal kleine uitgeverijen specialiseert zich in het ontdekken, vertalen en uitbrengen van die ontdekkingen.

Zo'n uitgeverij is Uitgeverij Vleugels. Dat vertaalde de veelgeprezen novelle *De Nachtpassagier* van Maurice Pons vanuit het Frans in het Nederlands. Dat was nog niet eerder gedaan en sommige liefhebbers overwogen al hun Frans te gaan bijspijkeren om het boek eindelijk te kunnen lezen.

Net een stapje sneller

Annaserena Ferruzzi van Uitgeverij Serena Libri had nog nooit van Elena Ferrante gehoord toen een Italiaanse uitgever haar het boek toestuurde. Ze las het, maar weigerde het, omdat ze het niet goed vond. Inmiddels domineert de Italiaanse schrijfster met haar Napolitaanse romans de bestsellerlijsten en maakt ze een internationale opmars. Je zou denken dat Annaserena Ferruzzi zich wel voor haar kop kan slaan, maar ze blijft er heel nuchter onder: “Ik ben blij voor Ferrante en haar uitgever. Nog steeds ben ik geen liefhebber van haar werk, maar heel veel andere mensen vinden het prachtig. Zoiets kun je van tevoren niet voorspellen. Een beetje jammer is het wel, want een bestseller helpt je als uitgever weer een paar jaar verder en stelt je in staat nog meer mooie boeken uit te geven.”

Ferruzzi begon in 1997 Uitgeverij Serena Libri, die gespecialiseerd is in Italiaanse literatuur vanaf de jaren vijftig. Elk jaar geeft ze acht à negen vertaalde romans en thrillers uit van auteurs als Andrea Camilleri, Leonardo Sciascia, Beppe Fenoglio en Piero Chiara. “Ik ben regelmatig in Italië en speur dan naar mooie romans van auteurs die in Italië al bekend zijn of nog onontdekte talenten. Hierdoor ben ik vaak net een stapje sneller dan andere uitgevers, omdat ik het boek in Italië al heb gekocht. Ik kan dan meteen een bod doen. Het komt wel eens voor dat zo'n schrijver later een hoger bod krijgt van een andere Nederlandse uitgever, zoals Prometheus of De Wereldbibliotheek. Op een gegeven moment moet ik dan noodgedwongen afhaken, omdat ik niet tegen zo'n bod op kan.”

Zelf publiciteit genereren

De publiciteit verzorgt Ferruzzi allemaal zelf. Ze besteedt veel aandacht aan boekpresentaties, haalt nieuwe auteurs naar Nederland en organiseerde lange tijd een leesclub voor Italiaanse boeken in haar tuinhuis. “Die leesclub genereerde veel mond-tot-mondreclame. Mensen raakten zo bekender met de Italiaanse literatuur.”

“Zodra er een nieuw boek verschenen is, brengt mijn man ze op de fiets bij alle krantenredacties in de stad. En van elk boek brengen we na verloop van tijd ook altijd een voorraad bij de bibliotheken. Dat scheelt flink in de portokosten.”

(tekst gaat verder onder de illustratie)

Recensies in de Volkskrant, Trouw, Het Parool, de Groene Amsterdammer of Vrij Nederland zijn belangrijk voor Uitgeverij Libri. “Als een boek vier sterren in de Volkskrant krijgt of vijf sterren in de Thrillergids van Vrij Nederland, merk ik dat meteen aan de verkoopcijfers. *Dag van Vuur* van Beppe Fenoglio werd in *Het Parool* vermeld in de top 5 beste boeken van 2017. Kort erna zag ik een flink aantal extra bestellingen bij het Centraal Boekhuis.”

Dag van de Uil van Leonardo Sciascia en *Boei* van Andrea Camilleri zijn met ruim 5000 verkochte exemplaren per titel de best verkochte boeken van Serena Libri.

Onontdekt Scandinavië

Bij Uitgeverij Wilde aardbeien uit Groningen zul je een bestsellerkanon als Karl Ove Knausgård niet vinden, maar dankzij hun inspanningen kun je wel kennismaken met onder meer *Konijnenhemel* en *andere wonderbaarlijke verhalen* van de Zweedse auteur Inger Edelfeldt, *De kat van Dovre*. En andere Noorse volkssprookjes, moderne IJslandse en Faerøerse poëzie en verhalen van de Groenlandse auteur Ole Korneliussen.

Wilde Aardbeien wordt sinds 2003 gerund door enkele bevlogen Scandinavisten, waaronder Janke Klok en Tekke Terpstra. “In Scandinavië zijn veel gerenommeerde auteurs, die niet altijd hun weg naar het Nederlandse publiek weten te vinden. Andere uitgevers wagen zich daar vaak niet aan, omdat ze deze schrijvers commercieel niet interessant vinden. Toch zijn het vaak prachtige boeken. Wij zien er wél wat in en vinden het belangrijk dat Nederlanders ze ook kunnen lezen,” vertelt Janke Klok, redacteur bij Uitgeverij Wilde aardbeien.

(tekst gaat verder onder de illustratie)

Uitgeverij Wilde aardbeien is een initiatief van stichting Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland (SVIN) en geeft twee titels per jaar uit. Bij de selectie van de boeken is de literaire kwaliteit altijd het belangrijkste criterium. Aan het genre zijn geen grenzen gesteld. Klok: “We geven poëzie en proza uit en staan open voor andere genres. Zo staat er in 2018 een uniek boek over het leven van de Samen op het programma: *Turi's boek over de Samen* van Johan Turi. Sinds kort hebben we een nieuwe poot opgericht: Klassieke aardbeien. Binnen dit genre hebben we recentelijk een bijzonder dagboek uit de zeventiende eeuw uitgebracht: *Herinneringen aan mijn rampspoed* van de Deense Leonora Christina Ulfeldt.”

Niet alleen voor kinderen

Achterin elk boek staat een nawoord waarin de tekst uitgebreid wordt toegelicht en wordt verteld wie de auteur is. “Dat is bij de Noorse volkssprookjes bijvoorbeeld prettig, omdat dit genre in Nederland, anders dan in Noorwegen, vaak nog geassocieerd wordt met kinderen. De Noorse sprookjes bleken aan te slaan en zijn hier goed verkocht. Op deze manier hebben wij het volkssprookje als genre voor volwassenen in zekere zin opnieuw in Nederland geïntroduceerd.”

Ook *De heremiet van Roittorug*. En meer Finse verhalen van de Finse auteur Mauri Paasilinna, de poëzie uit IJsland en de verhalen van de Deense schrijfster Helle Helle zijn volgens redacteur Tekke Terpstra geliefd. “We hebben het dan niet over tienduizenden exemplaren: het gaat om een beperkte groep lezers die belangstelling heeft voor deze boeken. Doordat bepaalde Scandinavische auteurs meer bekendheid in Nederland krijgen, zien we wel dat andere uitgeverijen ze ook gaan uitgeven.”

(tekst gaat verder onder de illustratie)

Voor marketing heeft Wilde aardbeien geen grote capaciteit. De uitgever moet daarom met schaarse middelen proberen om nieuwe titels onder de aandacht te brengen. Recensies in kranten zijn net als bij uitgeverij Serena Libri belangrijk. “We versturen altijd recensie-exemplaren en hopen dan dat de redactie er iets mee doet. Gelukkig weten recensenten inmiddels dat er wel eens iets moois tussen kan zitten, dus nemen ze de moeite om ernaar te kijken. De roman *Gêne en Waardigheid* van Dag Solstad kreeg bijvoorbeeld mooie recensies in onder andere dagblad *Trouw*. *NRC* was enthousiast over *Het Roestbruin van de Hemelrand* van Olav H. Hauge. Dat is goed voor de bekendheid van het boek en de auteur.”

Ook laat Wilde aardbeien zo mogelijk Scandinavische auteurs naar Nederland komen voor interviews en boekpresentaties. “Verder moeten we het hebben van bibliotheken, beurzen en congressen. En we hebben inmiddels een kleine groep belangstellenden die stevast uitkijkt naar een nieuw boek van een bepaalde schrijver.”

[FACEBOOK](#) | [TWITTER](#) | [LINKEDIN](#) | [SEND A FRIEND](#)